

A TANTÁRGY ADATLAPJA

Bevezetés a szociálintropológiába

2025-2026-os egyetemi tanév

1. A képzési program adatai

1.1. Felsőoktatási intézmény	Babeş-Bolyai Tudományegyetem
1.2. Kar	Szociológia és Szociális Munka Kar
1.3. Intézet	Magyar Szociológia és Szociális Munka Intézet
1.4. Szakterület	Szociológia
1.5. Képzési szint	Alapképzés
1.6. Tanulmányi program / Képesítés	Humán erőforrás
1.7. Képzési forma	Nappali

2. A tantárgy adatai

2.1. A tantárgy neve	Bevezetés a szociálintropológiába			A tantárgy kódja	ALM1103		
2.2. Az előadásért felelős tanár neve	Dr. GEAMBAŞU Réka egyetemi adjunktus						
2.3. A szemináriumért felelős tanár neve	Dr. BIRÓ Tímea Gréta						
2.4. Tanulmányi év	I	2.5. Félév	1	2.6. Értékelés módja	K	2.7. Tantárgy típusa	Választható

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1. Heti óraszám	4	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor/projekt	2
3.4. Tantervben szereplő összórászám	56	melyből: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium/labor	28
Az egyéni tanulmányi idő (ET) és az önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					35
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					20
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portfóliók, referátumok, esszék kidolgozása					24
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					10
Vizsgák					5
Más tevékenységek:					0
3.7. Egyéni tanulmányi idő (ET) és önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő összórászama					94
3.8. A félév összórászama					150
3.9. Kreditszám					6

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1. Tantervi	-
4.2. Kompetenciabeli	-

5. Feltételek (ha vannak)

5.1. Az előadás lebonyolításának feltételei	Vetítővel felszerelt tanterem.
5.2. A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	-

6.1. Elsajátítandó jellemző kompetenciák¹

Szakmai/kulcs-kompetenciák	<ul style="list-style-type: none">• Szociológiai kutatások megtervezése és elvégzése (társadalmi adatok gyűjtése, feldolgozása és elemzése) szervezetekben és közösségekben, kulturális kutatások, piackutatások stb.• Társadalmi adatrendszerek kezelése.• Az antropológiai szemlélet, valamint a diszciplína sajátos etikájának és gyakorlatának megfelelő alkalmazása.
Transzverzális kompetenciák	<ul style="list-style-type: none">• A szorgalmas, hatékony, pontos munkavégzésre irányuló stratégiák alkalmazása, valamint a személyes felelősségvállalás az eredményekért, a szakmai etikai kódex elveinek, normáinak és értékeinek alapján;• A csoportos kapcsolattartás technikáinak alkalmazása, empátikus interperszonális kommunikációs képességek és a csapatmunkában megkívánt szerepek vállalása;• Egy nemzetközi forgalomban lévő idegen nyelv használata a szakirodalom tanulmányozásához, tudományos szövegek megírásához és a kutatási eredmények nemzetközi közönség előtti bemutatásához.

6.2. Tanulási eredmények

Ismeretek	<p>C1. A hallgató / végzett ismeri, megfogalmazza és leírja a társadalomkutatásban használt fogalmakat, elméleteket és paradigmákat az egyének, csoportok, szervezetek, intézmények, társadalmi kategóriák és közösségek szintjén, valamint elemzi ezek kapcsolatát és azokat a módszertanokat, amelyeket a társadalmi struktúra, folyamatok és dinamika vizsgálatában alkalmaznak.</p> <p>C2. A hallgató / végzett meghatározza, osztályozza és kiválasztja a társadalomkutatásban és a társadalmi problémák megoldásában használt módszereket, technikákat és eljárásokat.</p>
Képességek	<p>A2. A hallgató / végzett azonosítja a társadalmi jelenségek kutatásához és az empirikus adatok gyűjtéséhez megfelelő módszereket, technikákat, eljárásokat és eszközöket.</p> <p>A5. A hallgató / végzett felismeri a társadalmi kontextusban zajló kommunikáció sajátosságait, kommunikációs stratégiákat dolgoz ki és valósít meg csoportok, szervezetek és közösségek számára.</p>
Felelősség és önállóság	<p>R1. A hallgató / végzett képes diagnózisokat készíteni és értelmezni az egyéneket, csoportokat, közösségeket vagy szervezeteket érintő társadalmi problémákkal kapcsolatban.</p> <p>R3. A hallgató / végzett elemzi az empirikus adatokat, valamint kritikusan és konstruktívan értékeli a társadalom- és kultúrakutatási megközelítéseket.</p>

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

¹ Választhat kompetenciák vagy tanulási eredmények között, illetve választhatja mindkettőt is. Amennyiben csak az egyik lehetőséget választja, a másik lehetőséget el kell távolítani a táblázatból, és a kiválasztott lehetőség a 6. számot kapja.

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<ul style="list-style-type: none"> A tantárgy általános célja, hogy átfogó képet adjon a szociálanropológia sajátosságairól, témáiról és az antropológia specifikus módszereiről.
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<ul style="list-style-type: none"> Bevezetést nyújtson a szociálanropológia alapfogalmaiba. Bevezetést nyújtson a szociálanropológia nagy elméleteibe. Bevezetést nyújtson a szociálanropológia legfontosabb kutatási témáiba. Olyan, a szociálanropológiára jellemző megközelítést alakítson ki, amelynek segítségével a társadalmi és kulturális jelenségek elemezhetőek.

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Bevezetés: mi az antropológia, alapfogalmak	előadás	
2. Az antropológia ágai és más társadalom- és humántudományok	előadás	
3. A diszciplína születése Antropológiai paradigmák I.	előadás	
4. Antropológiai paradigmák II.	előadás	
5. Antropológiai kutatási módszerek	előadás	
6. Egyén és társadalom	előadás	
7. Helyi közösségek	előadás	
8. Rokonsági rendszerek, leszármazás	előadás	
9. Család	előadás	
10. Nem és életkor	előadás	
11. Társadalmi egyenlőtlenségek és hierarchiák	előadás	
12. Vallás	előadás	
13. Gazdasági rendszerek	előadás	
14. Identitás, etnicitás, globalizáció	előadás	

Könyvészet:

Eriksen, T. H. (2006): *Kis helyek, nagy témák. Bevezetés a Szociálanropológiába*. Gondolat Kiadó

Nanda, S. & Warmas, R. L. (2012): *Culture Counts. A Concise Introduction to Anthropology*. Second Edition. Wadsworth Cengage Learning

Rosman, A., Rubel, P. G., Weisgrau, M. (2009): *The Tapestry of Culture. An Introduction to Cultural Anthropology*. Ninth Edition. Rowman & Littlefield Publishers

8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Bevezető szeminárium	<p>Alapfogalmak és alapvető gondolatok az antropológiában – interaktív gyakorlat.</p> <p>A szeminárium és a féléves kutatási projekt (feladat) bemutatása.</p>	<p>Nina Brown, Thomas McIlwraith, Laura Tubelle de González (2020) <i>Perspectives: an open introduction to cultural anthropology</i>, American</p>

		<p>Anthropological Association, pp. 3 - 25.</p> <p>Thoms. H. Eriksen (2001) Introduction: comparison and context, in <i>Small Places, Large Issues: An introduction to social and cultural anthropology</i>, Pluto Press, London, pp. 1-8.</p> <p>Hollós Marida (1993), Bevezetés a kulturális antropológiába, ELTE-BTK, pp. 43-47.</p>
2. Antropológiai terepmunka	<p>A főbb módszerek rövid bemutatása. Kortárs antropológia. A szemináriumvezető röviden bemutatja saját antropológiai terepmunkáját. A bemutató alapján a hallgatók legalább egy-egy kérdést fogalmaznak meg a módszertannal és a terepmunka tevékenységével kapcsolatban.</p>	<p>Thoms. H. Eriksen (2001) "Fieldwork and its interpretation", in <i>Small Places, Large Issues: An introduction to social and cultural anthropology</i>, Pluto Press, London, pp. 24-39.</p> <p>Bronislaw Malinowski (2002) "Introduction: the subject, method and scope of this enquiry", in <i>Argonauts of the Western Pacific: An Account of Native Enterprise and Adventure in the Archipelagoes of Melanesian New Guinea</i>. Hoboken: Taylor and Francis.</p>
3. Klasszikus antropológia: gazdasági modellek elemzése	<p>A reciprocitás, a csere és a kapitalizmus fogalmainak megvitatása</p>	<p>Marcel Mauss (1925), "Az ajándékról és különösen a viszonzás kötelezettségéről", <i>Az ajándék</i>, Cohen & West, London.</p>
4. Szimbolikus antropológia	<p>A rituálék és szimbólumok szerepe és helyi jelentése.</p>	<p>Mary Douglas (2003) „Egy étkezés megfejtése”, <i>Rejtett jelentések, fordította Berényi Gábor, Osiris Kiadó</i>, pp. 289-316.</p>
5. Az 1980–1990-es évek antropológiája	<p>A posztmodern fordulat: az értelmezés és reflexivitás problémája, feminista és posztkoloniális kritika.</p>	<p>Lila Abu-Lughod (2002), "Do Muslim Women Really Need Saving? Anthropological Reflections on Cultural Relativism and Its Others", in <i>American Anthropologist</i>, vol. 104, no. 3.</p>

6. Módszertan és gyakorlat I.	Hogyan készítsünk antropológiai kutatási tervet? Gyakorlati feladat: a hallgatók egyéni téma alapján kutatási tervet dolgoznak ki.	Bibliográfia helyett a hallgatók egy kutatási témát és előre elkészített kérdéseket hoznak az órára. A bemutatott kutatási témát a félév végéig meg kell valósítani.
7. Módszertan és gyakorlat II.	Mi az alkalmazott antropológia? Mi a multimodális antropológia? Az egyéni kutatási projektek megvitatása.	Az Alkalmazott Antropológia Társaságának honlapja: https://appliedanthro.org/about/mission-vision-values-goals Antropológusok által írt blogbejegyzések és audiovizuális munkák közös megtekintése és megbeszélése: https://paulstollersblog.wordpress.com/ https://www.sapiens.org/
8. Környezeti antropológia	Az antropocén perspektívája és annak kritikái. Az egyén, a társadalom és a környezet kapcsolata.	Anna Tsing (2016) "Earth Stalked by Man", in <i>The Cambridge Journal of Anthropology</i> , Vol. 34, No. 1, pp. 2-16.
9. A genderelmélet az antropológiában	Társadalmi és biológiai nem. A főbb elméleti megközelítések és kritikák.	Sherry B. Ortner (1972), "Is Female to Male as Nature Is to Culture?", in <i>Feminist Studies</i> , vol. 1, no. 2., pp. 5-31.
10. Queer-antropológia	Beszélgetés a szexuális és nemi sokféleségről, valamint ezek identitásáról sajátos társadalmi kontextusukban.	Diego Garcia Rodriguez (2019) „Queer religious geographies? Qu(e)rying Indonesian Muslim selves“, in <i>Gender, Place & Culture</i> .
11. Antropológiai perspektívák az oktatásról	Beszélgetés az oktatásról, társadalmi mobilitásról és társadalmi osztályokról.	Mészáros György (2024) <i>Hogyan formál társadalmi lényé az iskola?</i> , ELTE Eötvös Kiadó, Budapest. Peggy Froerer (2011) „Education, Inequality and Social Mobility in Central India“, in <i>European Journal of Development Research</i> 23, pp. 695-711.
12. Identitáspolitikák antropológiai nézőpontból.	Helyi vonatkozású kérdések és problémák közös megfogalmazása.	Patakfalvi-Czirják Ágnes (2021) <i>A székely zászló a politikától a hétköznapokig: tárgy, identitás, régió. Első</i>

		kiadás. Budapest: Napvilág Kiadó. Vizionarea unui film despre romi.
13. Értékelő szeminárium I.	A hallgatók rövid esszét írnak egy antropológiai problémára vonatkozó állítás alapján.	Bibliográfia helyett a hallgatók otthon elkészítenek egy vázlatot 5 előre megadott témáról (állítások vagy kérdések), amelyek kapcsolódnak a szemináriumon megvitatott témákhoz.
14. Értékelő szeminárium II.	Az egyéni kutatások bemutatása és megbeszélése.	Anna Tsing (2016) "Earth Stalked by Man", in <i>The Cambridge Journal of Anthropology</i> , Vol. 34, No. 1, pp. 2-16.
Könyvészet: -		

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

- A tárgyalt témák megegyeznek a nagy egyetemek tankönyveiben szereplőkkel, és felkészítik a hallgatókat a hivatás gyakorlására.

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	A hallgatók bizonyítják a fogalmak, az alapvető elméletek, valamint az antropológia sajátos témáinak megértését.	Írásbeli zárthelyi vizsga	50%
10.5 Szeminárium / Labor	A hallgatók bizonyítják az antropológia alapfogalmainak megértését. A hallgatók elolvassák a kötelező irodalmat és aktívan részt vesznek a szemináriumon.	1. Záró írásbeli esszé. 2. A szemináriumi feladatok teljesítésének értékelése.	25%
	A hallgatók elkészítik egyéni kutatási projektjeiket.	3. Az egyéni kutatási projektek értékelése azok szóbeli bemutatásai alapján.	25%

10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei

Csak azok a hallgatók vehetnek részt az írásbeli vizsgán, akik a szemináriumon legalább 5-ös jegyet érnek el. Bármilyen, a szakmai etikai szabályoknak ellentmondó magatartás a hallgató vizsgáról való kizárásához vezet.

11. SDG ikonok (Fenntartható fejlődési célok/ Sustainable Development Goals)²

Kitöltés időpontja:
2025. 04. 28.

Előadás felelőse:
Dr. GEAMBAȘU Réka

Szeminárium felelőse:
Dr. BIRÓ Tímea Gréta

Az intézeti jóváhagyás dátuma:
2025. 05. 06.

Intézetigazgató:
Dr. LÁSZLÓ Éva

² Csak azokat az ikonokat tartsa meg, amelyek az [SDG-ikonoknak az egyetemi folyamatban](#) történő alkalmazására vonatkozó eljárás szerint illeszkednek az adott tantárgyhoz, és törölje a többit, beleértve a fenntartható fejlődés általános ikonját is – amennyiben nem alkalmazható. Ha egyik ikon sem illik a tantárgyra, törölje az összeset, és írja rá, hogy „Nem alkalmazható”.